

A SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG

2024. június 18.

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

- 2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról (a továbbiakban: Hungarikum törvény)
- 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról

A HUNGARIKUM TÖRVÉNY PREAMBULUMA KIMONDJÁ

- ▶ a magyar nemzeti értékek, köztük a hungarikumok megőrzendő és egyedülálló értékek;
- ▶ az összetartozás, az egység és a nemzeti tudat erősítése érdekében nemzetünk értékeit össze kell gyűjteni, dokumentálni, az értékvédelem alapjául szolgáló dokumentációt a szigorú nyilvántartás és kutathatóság szabályai szerint meg kell őrizni, az értékeket pedig ápolni, védelmezni és támogatni kell;
- ▶ örökségünket, a magyar kultúra évezredek értékeit, a magyarság szellemi és anyagi alkotásait, ember alkotta és természet adta értékeit átfogó értéktárban kell összesíteni;
- ▶ a nemzeti értékeink védelme hozzájárul a nemzeti azonosság-tudat kialakulásához és megszilárdításához;
- ▶ nemzeti értékeink széles körű hazai és külföldi bemutatása, megismertetése nyelvi, szellemi, kulturális, gazdasági teljesítményünk, természeti és épített értékeink elismertetése, valamint a nemzeti arculat erősítése egyaránt kiemelkedő jelentőségű.

ÉRTÉKTÁR LÉTREHOZÁSA

A települési, tájegységi és vármegyei értéktárat az önkormányzat hozza létre:

- ✓ értéktár bizottságot választ, vagy
- ✓ megbíz egy, a Hungarikum törvény szerinti szervezetet

Tájegységi értéktár bizottságot több – földrajzi, történelmi vagy néprajzi szempontok alapján szomszédos – települési önkormányzat hozhat létre.

A VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG FELADATA

- Szervezi a vármegye területén azonosított települési és tájegységi értéktárak adatainak összesítését, azonosítja a vármegye területén fellelhető nemzeti értékeket, dönt a vármegyei értéktárba bekerülő nemzeti értékekről, létrehozza a vármegyei értéktárat és nyilvántartás céljából megküldi azt a Hungarikum Bizottságnak.
- Dönt a Kormányrendeletben meghatározott esetben a települési értéktár létrehozásának lehetőségével élni nem kívánó települési önkormányzat területén fellelhető érték települési értéként történő felvételéről, és felvétel esetén azt települési értéként tartja nyilván.

JAVASLATTÉTEL A VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁRBA

- A javaslatot bárki benyújthatja a Hungarikum Bizottság hivatalos honlapján (www.hungarikum.hu) közzétett nyomtatványon elektronikus vagy postai úton. (A nyomtatvány megtalálható a www.szszbm-ertektar.hu oldalon is.)
- A nemzeti érték vármegyei értéktárba történő felvétele kezdeményezését megelőzően a felvételre javasolt érték települési, tájegységi értéktárba való felvétele szükséges.

A JAVASLAT TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

I.

- a javaslattevő és a kapcsolattartó nyilatkozata az azonosító adatai kezeléséről
- az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték megnevezése, fellelhetősége, szakterületi besorolása és a besorolás indokolása
- az értéktárba felvételre javasolt nemzeti értéket tartalmazó értéktár megnevezése, a nemzeti érték felvételének dátuma
- az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása
- indokolás az értéktárba történő felvétel megalapozottságáról
- az értéktárba felvételre javasolt nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája és - amennyiben rendelkezik vele - a nemzeti érték hivatalos weboldalának címe
- az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fénykép- vagy audiovizuális dokumentációja

A JAVASLAT TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

II.

- a javaslattevő nyilatkozata a saját készítésű dokumentumok, és a benyújtott teljes dokumentáció korlátlan felhasználásáról
- nem saját készítésű dokumentumok javaslatba történő szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról
- a Htv. 1. § (1) bekezdés m) pontjának való megfelelést alátámasztó további melléklet
- szakértő, illetve szakmai, egyházi vagy civil szervezet támogató vagy ajánlólevele
- a szakterület kategóriák közül a javaslatra leginkább jellemző kategória megjelölése és a megjelölés rövid indokolása
- az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték értéktárba felvevő döntés másolata
- a nemzetiségi érték esetén a nemzetiséghez való kötődésének bemutatása

A JAVASLAT ELBÍRÁLÁSA

A Bizottság

- megvizsgálja a hozzá beérkezett javaslatot (megfelel-e a Hungarikum törvény és a Kormányrendelet előírásainak);
- alaki vagy tartalmi hiányosság esetén a javaslattevőt egy alkalommal hiánypótlásra hívja fel. Ha a javaslattevő a hiánypótlásra való felhívásnak nem tesz eleget, vagy a hiányosság pótlásához szükséges idő figyelembevételével megállapított határidő meghosszabbítását sem kéri, a Bizottság a javaslatot érdemben nem tárgyalja meg, és erről a javaslattevőt értesíti;
- az értéktárba való felvételéről a javaslat benyújtását követő 90 napon belül dönt, és arról a javaslattevőt írásban értesíti.

A SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

- A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés a 38/2013. (VI.27.) határozatával hozta létre, ekkor került megválasztásra első ízben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktár Bizottság is.
- A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Értéktár Bizottság jelenleg az alábbi összetétellel dolgozik

elnök: Baracsi Endre, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés alelnöke
alelnök: Filep Sándor, a vármegyei közgyűlés tagja, Vásárosnamény polgármestere
tagjai: dr. Bene János történész, címzetes múzeumigazgató
dr. Dám László etnográfus, nyugalmazott múzeumigazgató
dr. Kiss Kálmán főiskolai tanár, a Luby Társaság elnöke
dr. László Gézáné dr. nyugalmazott főkönyvtáros
dr. Lenti István egyetemi magántanár
dr. Nyakó Zsuzsanna, a Nyíregyházi Törvényszék volt elnöke
dr. Szabó Sarolta, etnográfus-muzeológus

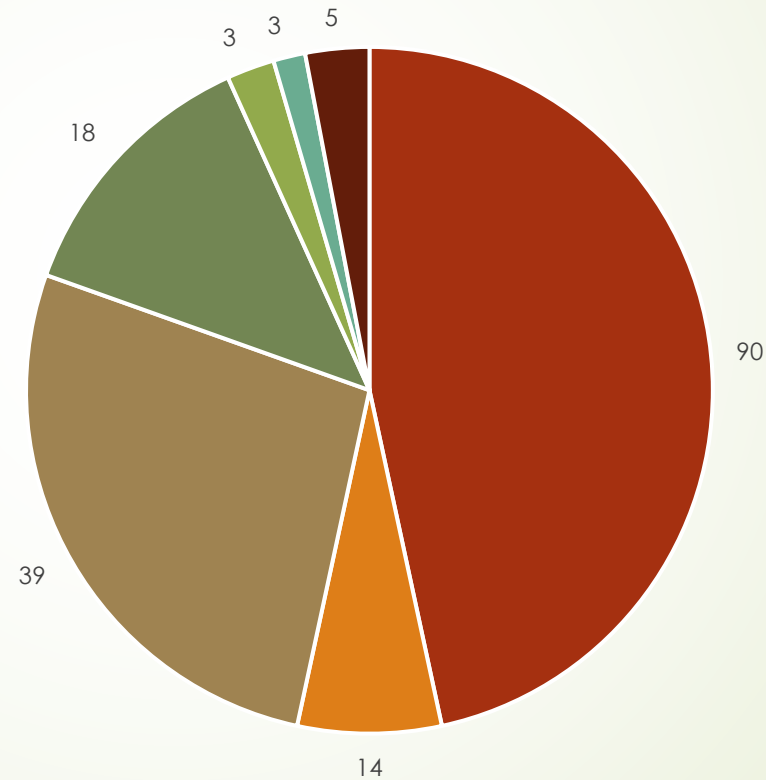
A SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI ÉRTÁKTÁR BIZOTTSÁG MŰKÖDÉSÉNEK FŐBB MUTATÓI (2013–2023)

- Bizottsági ülések száma: 42
- Határozatok száma: 263
- A vármegyei értéktárba felvett értékek száma: 172

A vármegyei értékek jegyzéke és leírása megtalálható a www.szszbm-ertektar.hu weboldalon.

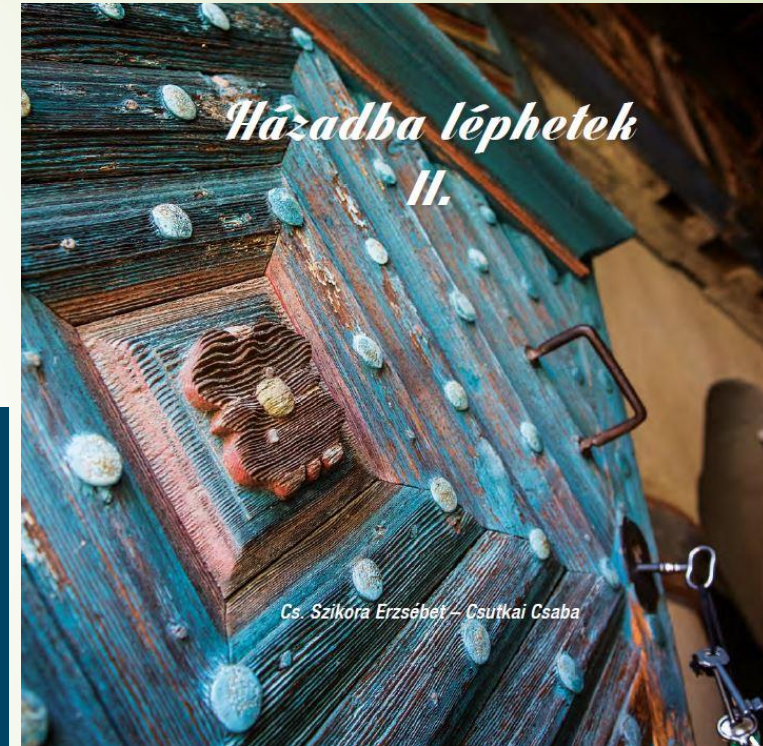
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

Vármegyei értékek szakterületi kategóriák szerinti megoszlása

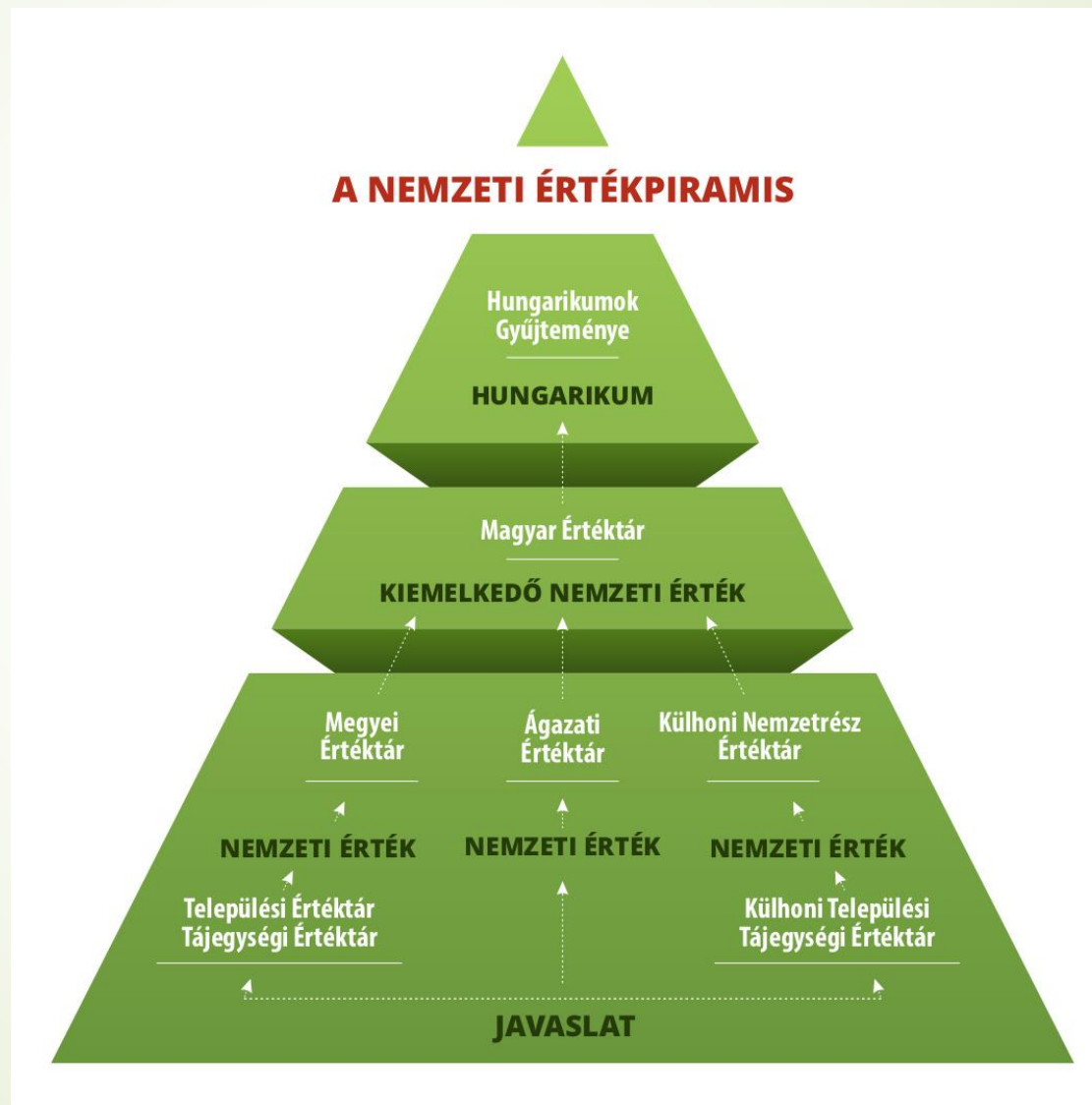

- kulturális örökség
- agrár- és élelmiszergazdaság
- épített környezet
- természeti környezet
- turizmus- és vendéglátás
- egészség és életmód
- ipari és műszaki megoldások

A SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR ELEMEIRŐL MEGJELENT KÖNYVEK

Nemzeti értékpiramis

Települési/tájegységi értékek

- ▶ az értékpiramis első fokán helyezkednek el
- ▶ egy-egy település közössége számára fontos értékek megjelenése
- ▶ bármilyen olyan érték, mely a helyiek számára jelentőséggel bír, bekerülhet a helyi értéktárba
- ▶ Amennyiben az érték jelentősége túlmutat a helyi kereteken, felvétele kérelmezhető a vármegyei értéktárba

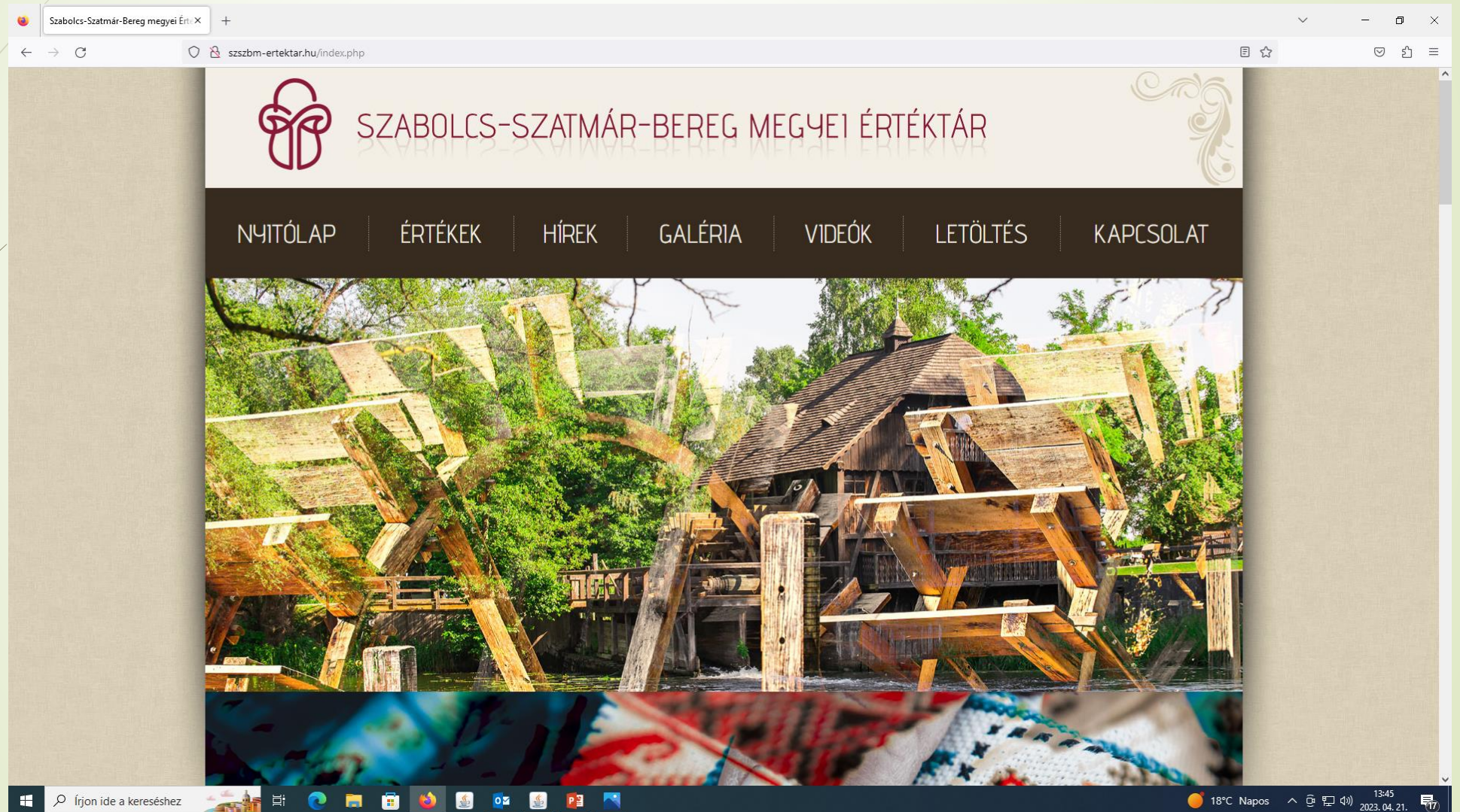

Vármegyei értékek

- ▶ Amennyiben egy adott érték egy települési értéktárba felvételre került és jelentősége túlmutat a helyi viszonyokon (pl. Túristvándi Vízimalom), felvétele kérelmezhető a megyei értéktárba
- ▶ A megyei értékek nyilvántartásba vételével vármegyénkben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Értéktár Bizottság foglalkozik.
- ▶ a vármegyei értéktárnak önálló honlapja és facebook oldala (Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktár néven) is van

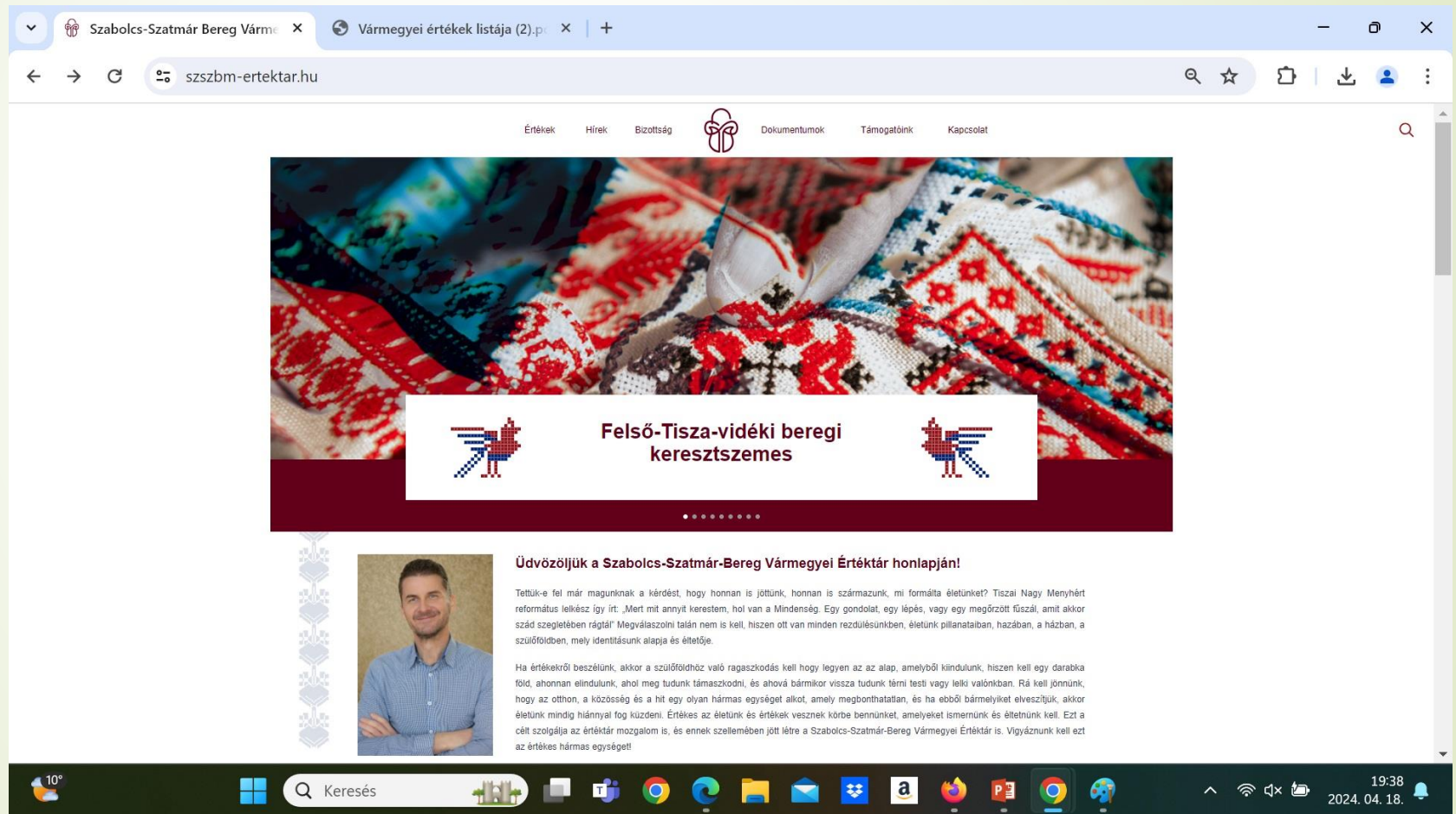
Vármegyei értékek az online térben – a múlt

➤ Az Értéktár korábbi honlapjának nyitóoldala

Vármegyei értékek az online térben - a jelen

Az Értéktár 2024. április 10-én elkészült új honlapjának nyitóoldala:

The screenshot shows the homepage of the Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Értéktár website. The browser address bar shows the URL szszbm-ertektar.hu. The website features a navigation menu with links for [Értékek](#), [Hírek](#), [Bizottság](#), [Dokumentumok](#), [Támogatóink](#), and [Kapcsolat](#). The main content area is dominated by a large banner image of a hand stitching a colorful cross-stitch pattern. Below the banner is a white box with the text **Felső-Tisza-vidéki beregi keresztszemes** and two decorative icons. Below this, there is a section titled **Üdvözzöljük a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Értéktár honlapján!** featuring a portrait of a man and a short introductory text. The Windows taskbar at the bottom shows the date as 2024.04.18 and the time as 19:38.

Magyar Értéktár

- ▶ Amennyiben egy adott érték jelentősége nemcsak a település, hanem a vármegye határain túl is megmutatkozik, felvétele kérhető a Magyar Értéktárba
- ▶ A Magyar Értéktárba felvett értékek a kiemelkedő nemzeti érték címet képviselik (pl. a szabolcsi almatermesztés hagyománya)
- ▶ Jelenleg 152 darab kiemelkedő nemzeti érték van

Hungarikumok

- A hungarikum a magyarság csúcsteljesítménye, az értékpiramis csúcsán elhelyezkedő érték (jelenleg összesen 89 darab)
- Vármegyénk hungarikumai
 - 1) Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk
 - 2) Felső-Tisza-vidéki beregi keresztzemes hímzés
 - 3) A klasszikus magyar szablyavívás hagyománya
 - 4) Kabay Jánosnak, az Alkaloida gyógyszergyár alapítójának életműve

Hungarikum weboldal

Weboldal: www.hungarikum.hu

The screenshot shows the homepage of the Hungarikum website. At the top, there is a navigation bar with the Hungarikum logo, a search bar, and social media icons for Facebook, YouTube, Instagram, and Twitter. Below the navigation bar, the main heading reads "Hungarikumok Gyűjteménye - Magyar Értéktár". A secondary navigation bar lists various sections: FŐOLDAL, HÍREK, HUNGARIKUMOK, NEMZETI ÉRTÉKEK, BIZOTTSÁGOK, TUDÁSTÁR, JAVASLAT BEKÜLDÉSE, and PÁLYAZATOK. The main content area features a large image of a colorful, ornate ceramic mask. Overlaid on this image is a white box with the text "ZSOLNAY PORCELÁN ÉS KERÁMIA" and "Tudjon meg többet róla >". Below the image, there are four news snippets, each with a date and a title:

- 2023 április 18.**
HUNGARIKUM LETT A HÖVEJI CSIPKE ÉS A POZSONYI KIFLI
A Hungarikum Bizottság döntése értelmében a höveji csipkével és a pozsonyi kifivel bővült a Hungarikumok Gyűjteménye - jelentette be keddi sajtótájékoztatóján Budapesten az agrárminiszter.
- 2023 április 13.**
KIEMELTEN FONTOS A MAGYAR ÉRTÉKEK ÖRZÉSE
Nemzeti értékeink helyi és vármegyei szinten határozzák meg magyar identitásunkat és országhatárokon átnyúlva egyesítik a külhoni magyarságot az anyaországgal - jelentette ki V. Németh Zsolt miniszterelnöki biztos.
- 2023 április 3.**
IDÉN ÖTÖDIK ALKALOMMAL RENDEZTÉK MEG A PANNÓNIA PÁRLATVERSENYT SORMÁSON
Az igazi pálinka különlegességét a szigorú jogszabályi előírásoknak való megfelelés, a kivételes minőségű alapanyagok és a pálinkafőzők nagy tudása és tapasztalata adja, mondta V. Németh Zsolt miniszterelnöki biztos.
- 2023 március 30.**
KUVASZOK SEGÍTIK A POLGÁRŐRÖK MUNKÁJÁT
Fel kell hívni a figyelmet a kuvaszokra, ismertté kell tenni őket, mert azt szeretnénk, ha minél többen magyar kutyafajtát választanának, mikor házi kedvencet szeretnének maguknak - jelentette ki V. Németh Zsolt miniszterelnöki biztos.

At the bottom of the page, there is a red button labeled "ESEMÉNYNAPTÁR". The browser's address bar shows "hungarikum.hu/hu#carousel-example-generic". The Windows taskbar at the bottom indicates the date is 2023.04.21 and the temperature is 18°C.

„HUNG”-Értékes barangolás vetélkedősorozat

- ❖ 2023/2024-ben 4. alkalommal került megrendezésre
- ❖ 3 forduló (online, középdöntő, döntő)
- ❖ általános és középiskolai korosztály
- ❖ vármegyei értékek, kiemelkedő nemzeti értékek, hungarikumok
- ❖ értékes nyeremények
- ❖ országos döntő

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!

BARACSI ENDRE
A SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KÖZGYŰLÉS ALELNÖKE
A SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG ELNÖKE